

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 28 września 2018 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił M. K. zapłaty odsetek. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że nie ustala się odsetek w ustaleniu prawa i wypłaty renty socjalnej. (decyzja k 15 akt ZUS)

W dniu 13 listopada 2018 roku M. K. odwołała się od powyższej decyzji wnosząc o jej zmianę poprzez zasądzenie na jej rzecz odsetek za opóźnienie od dnia 1 września 2016 roku do dnia 13 sierpnia 2018 roku od kwoty renty socjalnej przyznanej za okres od 1 czerwca 2016 roku do 31 maja 2018 roku, tj. w wysokości 15.668,99 złotych. W uzasadnieniu wskazała, że organ rentowy ponosi winę przy ustalaniu prawa do renty socjalnej, co zostało stwierdzone wyrokiem Sądu Okręgowego we Włocławku z dnia 23 maja 2018 roku, którym Sąd ten przyznał odwołującej prawo do tego świadczenia na okres od 1 czerwca 2016 roku do 31 maja 2018 roku i ustalił że organ ten ponosi odpowiedzialność za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. (odwołanie k 2-6)

Odpowiadając na odwołanie pismem z dnia 3 grudnia 2018 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych – Oddział w T. wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. (odpowiedź na odwołanie k 15)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wyrokiem z dnia 23 maja 2018 roku Sąd Okręgowy we Włocławku IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w T. z dnia 22 sierpnia 2016 roku i przyznał M. K. prawo do renty socjalnej na okres od 1 czerwca 2016 roku do 31 maja 2018 roku, stwierdzając jednocześnie odpowiedzialność organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. (odpis wyroku k 8)

W dniu 29 sierpnia 2018 roku ubezpieczona wezwała na piśmie organ rentowy do zapłaty odsetek ustawowych od kwoty należnego świadczenia głównego od dnia 1 sierpnia 2016 roku do dnia zapłaty. (wezwanie do zapłaty k 13 akt ZUS)

Powyższych ustaleń Sąd dokonał na podstawie powołanych dowodów z dokumentów, niespornych między stronami.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest zasadne.

Istotą niniejszej sprawy była zasadność żądania wypłaty odsetek za okres opóźnienia w wypłacie renty socjalnej należnej M. K. na mocy prawomocnego wyroku, stwierdzającego jednocześnie odpowiedzialność pozwanego organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

W sprawie niniejszej organ rentowy stanowisko swe oparł na stwierdzeniu, że przepis art.15 pkt 2 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (t.j. Dz.U. z 2018 roku, poz.1340) stanowiący, że w sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się odpowiednio art. 80-82 i 84 ust. 6 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, nie zawiera odesłania do przepisu art.85 tej ustawy, a zatem nie ma możliwości i podstawy prawnej do wypłaty ubezpieczonej żądanych przez nią odsetek.

Zgodnie z brzmieniem art.85 ust.1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2019 roku, poz.300), jeżeli Zakład - w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy jednak to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności.

Dla oceny, czy art. 85 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych ma zastosowanie do rent socjalnych, konieczne jest sięgnięcie do przepisu art. 15 pkt 1 ustawy o rencie socjalnej, który odsyła m.in. do art. 118 ust. 1-5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Odesłanie to obejmuje także przepis art.118 ust.1 a, zgodnie z którym w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji; organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

Przepis art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) ma zastosowanie w sprawach o rentę socjalną. Takie też stanowisko zajmuje Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 6 lipca 2011 roku wydanej w sprawie o sygn.. akt II UZP 5/11 (opubl. Legalis nr 336071).

W uchwale tej wyrażony został nadto jednoznaczny pogląd oraz został nakreślony kierunek wykładni, który należy w pełni zaakceptować, że przepis art. 85 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych określający obowiązek organu rentowego w zakresie zapłaty odsetek ubezpieczonemu z tytułu opóźnienia przy ustalaniu prawa do świadczeń lub przy ich wypłacie, stanowi o zwłoce w przyznaniu świadczenia nie tylko z ubezpieczenia społecznego, ale także świadczenia zleconego do wypłaty na mocy odrębnych przepisów lub świadczeń określonych na mocy umów międzynarodowych. Nie ulega zaś wątpliwości, że renta socjalna mieści się w kategorii świadczenia zleconego do wypłaty na mocy odrębnych przepisów, do których należą ustawa o rencie socjalnej, ponieważ zgodnie z art. 12 ust. 1 tej ustawy, decyzję w sprawie przyznania renty socjalnej wydaje i świadczenie to wypłaca jednostka organizacyjna Zakładu Ubezpieczeń Społecznych właściwa ze względu na miejsce zamieszkania lub pobytu osoby ubiegającej się o rentę socjalną. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 6 lutego 2014 roku, wydany w sprawie III AUa 647/13, opublikowany Legalis nr 924518)

Mając na względzie prawomocny wyrok Sądu Okręgowego we Włocławku ustalający odpowiedzialność organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji, Sąd rozpoznający przedmiotową sprawę uznał, że ubezpieczona ma prawo do wypłaty odsetek za okres opóźnienia w wypłacie renty socjalnej.

Z tych względów Sąd na podstawie art.477¹⁴§2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję przyznając M. K. prawo do odsetek od należnego miesięcznego wyrównania świadczenia poczynając od dni następujących po ustalonym w zaskarżonej decyzji (...). dniu każdego miesiąca – poczynając od września 2016 roku do dnia zapłaty.

Z tych wszystkich względów Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.